

ÚJ SZAKMAI KIADVÁNYOK

A MAGYAR KÖNYVSZEMLE 3. számának könyvtári cikkei közül ki kell emelni Rácz Arankának „A megyei könyvtárak tájismereti anyaga” című alapvető tanulmányát, amely a kérdés legkorszerűbb feldolgozása. A másik nagy könyvtári cikk Domanovszky Ákos „A leltározás és raktározás új rendje a budapesti Egyetemi Könyvtárban” című írása sem korlátozódik a szűkebb értelemben vett tárgyára, hanem magyarázatai, kiindulópontjai felvetnek egy csomó más, a leltározás és raktározás alapelveit érintő kérdést is. (Leltári és raktári jelzet összekapcsolása, a foghíjas numerus currens, a csoportos leltár kérdése stb.). Következtetései bizonyára élénk visszhangot, vitát váltanak ki könyvtárosaink köréből. A könyvtörténet területéről jelentős Soltész Zoltánné tanulmánya a sárvár-újszigeti nyomda könyvdíszeiről. A kisebb közlemények között sok olvasónk érdeklődésére tarthat számot Trócsányi Zoltán írása a mai ábécé nyomtatott kisbetűinek kialakulásáról. A Figyelő rovatban az Országos Könyvtárügyi Tanács munkájáról, a könyvtári és levéltári gyűjtőkör meghatározásának kérdéséről és több más, időszervi könyvtári problémáról olvashatunk.

A KÖNYVTÁRI TÁJÉKOZTATÓ 10. száma ismét lazább szerkezetű, sok tárgykörből vette anyagát. A legérdekesebb Feyl Othmarnak Marx és Engels könyvtári és olvasási vonatkozásairól, munkamódszeréről készített összeállítása, egy sorozat befejező cikke. Könyvtárosainkat a legközvetlenebbül érinti a Bibliotekár szerkesztőségi cikke „A betűrendes katalógus”-ról, amelyben a Levintov-vitát (Könyvtári Tájékoztató 1955. 4. sz.) zárja le. A betűrendes katalógussal foglalkozik a Szemlében közölt rendelet is, amelyet az OSZSZSZK Művelődésügyi Minisztériuma adott ki „Betűrendes katalógusok létesítése a köznevelődési könyvtárakban” címmel. Különösen a határidői érdekesek. Bibliográfiai kérdésekkel három írás foglalkozik; az egyik kínai (szerzője Feng Csun-jün), a másik kettő szovjet. A köznevelődési könyvtárakat érdekelheti Runousky Alfred írása Egy jól működő irodalmi körrel. A kör az irodalmi művek értékelésével, s nem alkotó tevékenységgel foglalkozik — úgy látszik, hogy a NDK könyvtárosai is ezt tartják a könyvtárak mellett szervezett irodalmi körök főfeladatának.

A MŰSZAKI KÖNYVTÁROSOK TÁJÉKOZTATÓJÁNAK 6. száma változo-

tos anyagot közöl. Foglalkozik a műszaki könyvtárosok felszabadulási versenyének eredményeivel, a KGM szakkönyvtárainak helyzetével (Jánszky Lajos), a folyóiratok különleges felhasználásával (Balázs Sándor), osztályozási kérdésekkel (Veredy Gyula), a könyvkiadási kérdésekkel (Arvai László). A lap tovább folytatja azt a helyes kezdeményezését, hogy nem könyvtáros szerzőket is szerepeltet hasábjain: Igen érdekes Visi Istvánnak, a Gheorghiu Dej hajógyár főtechnológusának a cikke az általa kezdeményezett kisgépesítési tapasztalatcsere mozgalomról. Változatos a levelezők rovata is.

Az utóbbi időben megelégnült a megyei könyvtárak népkönyvtáros híradóinak a megjelenése. A híradók között igen jó külsejű és jól szerkesztett kiadványok is vannak. A hozzánk érkezettek közül elsősorban a „SOMOGYI KÖNYVTÁRAK” címen megjelent híradót kell kiemelnünk: Nyomatott, ízlésesen illusztrált, tartalma is színes, eleven. Nagy gonddal készült a PESTMEGYEI KÖNYVTÁROS első száma. A nyomtatással majdnem egyetlen értékű, jólsikerült rotaprint sokszorosításban készült, cikkanyaga változatos, rajzok is élénkítik. Külön érdeme, hogy üzemi könyvtári cikket is közöl. Reméljük, hogy a gondosságot a további számok is magukon viselik, s jobban ügyelnek arra, hogy a cikkekből kiküszöböljék az itt-ott még feleslegesen felbukkanó lirai átszövéseket. A Bács-Kiskun megyei és a Komárom megyei könyvtár híradóját stencillel sokszorosították. Különösen az utóbbi megjelenésének örülünk, mivel ez az első ilyenfajta kezdeményezésük. Reméljük, hogy a többi megyei is követi a fentiek példáját. A jól szerkesztett híradók igen nagyjelentőségűek a hálózati munkában.

Újszerű kezdeményezés a kaposvári Megyei Könyvtáré: sokszorosított módszertani füzet sorozatot indítottak novemberben. Az első szám ÚTMUTATÓ A FALUSI NÉPKÖNYVTÁRAK SZAKMAI IRÁNYÍTÁSÁHOZ ÉS SEGÍTÉSÉHEZ AZ ŐSZI-TÉLI IDŐSZAKRA, tulajdonképpen vezérfonal a szervezőkönyvtárosnak a területen végzett munkájához. Mint ilyen, úttörő vállalkozás.

A legutóbbi bibliográfiai kiadványok közül ki kell emelni a MICKIEWICZ MAGYARORSZÁGON című, az évforduló alkalmából kiadott, díszes kiállítású, reprezentatív kiadványt, amely az Országos Széchényi Könyvtár Új Bibliográfiai Füzetek sorozatának első száma.

Az ízléses kis füzet, amelyet *Kozocsa Sándor* szerkesztett, külföldön is jó szolgálatot tesz a magyar bibliográfiai irodalomnak. A *Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár ÉLETRAJZOK — ÉLETMŰVEK* és a *NEMZETKÖZI FIGYELŐ* című folyóirat-cikk bibliográfiáinak júliusi száma készült el. Mindkét, betűrendes beosztású jegyzék *Köves Erzsébet* munkája. *MIT OLVASSUNK A JUH-TENYÉSZTÉSÉRŐL* címmel adta ki az Országos Mezőgazdasági Könyvtár a *Nagy természet sorozat 20. sz.* röplap-bibliográfiáját. A jegyzék részben annotált, a könyveken és folyóiratcikkeken kívül a könyvrészletek elemző címléírását is adja.

A könyvkereskedelmi bibliográfiák sorában két kiadvány jelent meg: *AZ ÉPÍTÉSZET, ÉPÍTŐIPAR MŰSZAKI KÖNYVJEGYZÉK*-et az ÁKV állította össze. A gondos munkát több mutató egészíti ki. A *KATONAI KIADÓ KIADVÁNYAI 1955.* kis ízléses, annotált, 6 leveles nyomtatvány, amely a Kiadó által ez évben megjelentetett, illetve tervezett műveket sorolja fel.

A *KÖNYVTARTUDOMÁNYI FORDÍTÁSOK JEGYZÉKE*-nek októberi száma az Országos Széchényi Könyvtár Módszertani Osztálya által lefordított szakcikkeket tartalmazza tárgyszavak és folyószám szerint, az 1441-1490. sorszámig. (*Gerő Gyula*)

ÖT KÖNYVKIADÓVÁLLALAT JANUÁRI TERVEI

A könyvkiadó vállalatok karácsonyi kiadványai még ezrével díszlik a kirakatokat, de a vállalatok máris készülnek az 1956. évi kiadványokra. Készülnek, sőt az első negyedév terveit már el is készítették. Az egyre igényesebb olvasótömegek és könyvvásárlók értékesnél értékesebb és szebbnél szebb művek között válogathatnak. Ízelítőül egyelőre csak a januárban megjelenő könyvek közül sorolunk fel néhányat.

AZ ÚJ MAGYAR KÖNYVKIADÓ például *Kaverin: Nyitott könyv-ét, Capek: Harc a szalamandrakkal* című művét, *Barbusse: A tüz című* könyvét nyújtja az olvasóknak, míg a *Világirodalmi Kiskönyvtár* sorozatban *Schiller* művei közül az *Ármaný* és *szereltem* jelenik meg.

A MŰVELT NEP KÖNYVKIADÓ *Szabó: Homeros világa, Gál György Sándor: Út a komoly zenéhez, Chatel: Mozgásszervi betegségek, Váli: Fogtechnika, Darvas: Az ultrahang orvosi alkalmazása és Vajda: Magyar növényvilág* című ismeretető művekkel jelentkezik.

A **MAGVETŐ** januárban adja ki *Balázs Anna: Virágnytő szereltem* című regényét, *Fábián Zoltán* novelláskötetét, amelynek címe *Hegedűszó*, és *Császár Klára: Barokk karszék* című novelláskönyvét. Itt jelenik meg *Darázs Endre: Erdő utca* című verskötete, *Somlyó György* irodalmi tanulmányai, egy fordításgyűjtemény a finn népköltészetből, *Nadányi Zoltán* verses színműve, *Hétfalu kovácsa* címen és *Szeberényi Lehel* vidám regénye, amelynek címe: *Szalmácska*. *Benyovszky Móric* emlékiratait is a *Magvető* jelenteti meg.

A Szovjetunió Állami Könyvkiadójánál 150 000 példányban jelennek meg *Zalka Máté* válogatott művei. (SZOV. KULTURA.)

□

ÚJ EPÜLETBE, a VIII., *Reviczky* utca 6. sz. alá költözik az Országos Műszaki Könyvtár Műszaki Tájékoztatói- és Fordítási Osztálya, Módszertani Csoportja, valamint a Fordításnyilvántartó Részlet a *Rákóczi út 5.*, illetve a *Petőfi Sándor* utca 9. sz. alól. A könyvtár olvasótermei változtatlanul a *József körút 6. sz.* alatt maradnak. (O. M. K.)

A **SZEPIRODALMI KÖNYVKIADÓ** *Jankovics Ferenc: Gyertyalángnál* című verskötetének megjelentetésével tesz eleget a költő egyre szélesbedő olvasótáborra kívánságának. *Ortutay-Katona: Magyar parasztmesék* című gyűjtése a gazdag képzeletű parasztság legszebb meséit foglalja egybe. Az *Olcso Könyvtár* sorozatban *Stendhal: Vörös és fekete*, *Keller: Falusi Romeo és Julia*, *Karinthy Ferenc: Budapesti tavasz I-II.*, *Nagy Lajos: Lázadó ember és Tamási Áron: Szegénység szárnyai* című regénye jelenik meg.

AZ IFJÚSÁGI KÖNYVKIADÓ *Dickens: Copperfield Dávid, Verne: Nemo kapitány és Hárs: Mesék, történetek* című kötetének már harmadik kiadásánál tart. Ezekon kívül januárban *Révay: Raevius ezredes, Geréb László: Búvár Kund, Vitányi János: Türe Gábor és Passuth László: Sasnak karmai között* című regényével, *Kittenberger: Oroszlánkaland Afrikában* című kalandos regényével, *Örkény: Hajnali pisztolylövés* című munkájával örvendeztetni meg ifjú olvasóit. Ugyancsak az Ifjúsági Könyvkiadó ad ki *Üvegházikó* címen egy német és *Bolondfalva* címen egy finn mesegyűjteményt és *Kiadja K. Grandpierre: A halhatatlanságra vágó királyfi* című képes mesesorozatát.

Az öt könyvkiadó tehát alaposan felkészült a jövő évre, s minden remény megvan arra, hogy az év folyamán kiadványaiknak mind száma, mind minősége tekintetében továbbra is megfelelnek az örvendően fokozódó igényeknek.

A szombathelyi MÁV Járműjavító ÜV könyvtárát a Megyel Könyvtár módszertani csoportja rendszeresen támogatja. A könyvtárnak jelenleg 456 olvasója van, a legszorgalmasabb olvasó *Fenyvesi László* mozdonylakatos, *Pontyos László* felügyelő és *Németh Ernő* légfék-lakatos. (Kuntár Lajos.)

□

A **LENINGRÁDI FILMGYÁR** színesfilmet készített *Shakespeare* híres vígjátékából, a „*Vízkereszt*”-ből. A film házi bemutatója november 14-én volt a kulturális ügyek minisztériumában. (SZOV. KULTURA.)